PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 78 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 5 kwietnia 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

RATYFIKACJA PAKTU MOSKIEWSKIEGO.

Izwiestja 31.III oświadczają w art. wst., iż złożenie aktów ratyfikacji protokułu moskiewskiego przez Polskę i Rumunję w komisarjacie ludowym spraw zagranicznych stanowi ostatnie ogniwo w łańcuchu poczynań, które doprowadziły do utrwalenia pokoju na Wschodzie Europy, wskutek inicjatywy Litwinowa. Uczestnicy protokułu, z wyjątkiem ZSRR., uczynili wszystko, aby odroczyć podpisanie i ratyfikację protokułu, jednakowoż polityka ZSRR. doprowadziła inicjatywę Litwinowa do skutku i państwa, które podpisały protokuł moskiewski, wyrzekły się stosowania wojny, jako narzędzia polityki narodowej, w swych stosunkach wzajemnych. Bez względu na realną wartość tego zobowiązania jest to sukces pokojowej polityki ZSRR. Znaczenie tego sukcesu nie przestanie istnieć nawet wtedy, gdy pakt Kelloga uzyska przez ratyfikację go przez wszystkich uczestników paktu moc prawną i protokuł moskiewski przestanie działać. Pismo podkreśla, iż dyplomacja polska dążyła do tego, aby protokuł podpisany był jednocześnie przez wszystkie sąsiadujące z ZSRR. państwa, lecz opóźnienie ratyfikacji protokułu przez Polskę i Rumunję spowodowało, iż protokuł zaczął działać wcześniej w stosunkach między ZSRR. a Estonją i Łotwą, niż w stosunkach między ZSRR. a Polską i Rumunją. W ostatniej części artykułu pismo dowodzi, iż protokuł zakazuje nie tylko stosowania wojny, lecz i przygotowania do wojny, wobec czego tworzenie jakichkolwiek sojuszów wojennych będzie uważane przez ZSRR. za łamanie zobowiązań, które wypływają z protokułu.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 27.III, omawiając w depeszy z Warszawy (Bratina) sytuację polityczną w Polsce przepowiadają zmianę rządu i podkreślają „wzmożoną działalność grup militarystycznych". W komentarzach do depeszy pismo oświadcza, iż trudno jest przewidzieć skutki zmian w życiu politycznem Polski, lecz z punktu widzenia rozwoju normalnych stosunków między Polską a ZSRR program polityki zagranicznej zwalczających się wzajemnie grup stanowi ciekawe zagadnienie. W składzie B. B. istnieje czynne ugrupowanie, którego hasłem jest hasło „wielkomocarstwowej Polski od morza do morza". Ugrupowanie to dąży do „chirurgicznego" rozstrzygnięcia litewskiej kwestji. Stanowi to niebezpieczeństwo dla pokoju w Europie wschodniej i zwycięstwo militarystów w polskim obozie rządowym może spowodować skutki, których obecnie niepodobna przewidzieć.

Prawda 29.III w art. p. t. „Rewolucyjne prądy robotników rolnych i chłopów w Polsce" (Orłowskiego), oświadcza, iż na tle zawierania nowych umów zbiorowych w rolnictwie polskiem doszło do spotęgowania nastrojów rewolucyjnych wśród chłopów i robotników rolnych. Pismo jest zdania, iż „faszyzm polski" nie będzie w stanie przeciwdziałać rozwojowi nastrojów rewolucyjnych wśród rolników w Polsce.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Prawda 27.III donosi, iż związek dziennikarzy litewskich postanowił wziąć udział w obradach zjazdu dziennikarzy państw bałtyckich, żądając równocześnie aby do udziału w tym zjeździe powołano dziennikarzy sowieckich i niemieckich.

Izwiestja 27.III donoszą, iż rząd łotewski zakazał wycieczkę studentów łotewskich do Moskwy. Zjazd studentów proletarjackich w Moskwie powziął uchwałę protestu przeciwko tej decyzji. W komentarzach do powyższej wiadomości pismo oświadcza, iż decyzja władz łotewskich stanowi dowód wrogich tendencyj polityki urzędowych kół Łotwy w stosunku do ZSRR.

Izwiestja 28.III notują doniesienie prasy finlandzkiej o wznowieniu rokowań o zawarcie konwencji celnej między Finlandją a ZSRR.

Izwiestja 31.III donoszą z Rygi o aresztowaniu kilku uczestników projektowanej, lecz zabronionej przez władze łotewskie, wycieczki studentów łotewskich do ZSRR. W liczbie aresztowanych jest pewien student, zatrudniony w charakterze tłumacza w poselstwie ZSRR w Rydze. W komentarzach do tej wiadomości pismo ubolewa nad tem, iż działania władz łotewskich stanowią przeszkodę dla zapoznawania się społeczeństwa łotewskiego ze stanem politycznym i gospodarczym ZSRR.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Prawda 29.III podaje, że delegacja przemysłowców angielskich w Moskwie utworzyła komitet organizacyjny pod przewodnictwem redaktora „English Rewiew“ Remnanta. W składzie delegacji reprezentowane są liczne gałęzie przemysłu angielskiego, przedewszystkiem zaś przemysł włókienniczy, garbarski i budowy maszyn. Zachodnia izba handlowa w Moskwie urządziła na cześć delegacji przyjęcie, podczas którego przemawiali Chińczuk, Remnant i sir Josef Esherwood.

Izwiestja 30.III ogłaszają wywiad z Remnantem, który oświadczył, iż celem delegacji angielskiej jest znalezienie podstaw dla stosunków gospodarczych między Anglją a ZSRR. Stosunki te oparte być muszą na wzajemnych korzyściach. Przemysł angielski wierzy w możliwość i pożyteczność współpracy z ZSRR i system monopolu handlu zewnętrznego, który istnieje w ZSRR, nie może stanowić przeszkody dla rozwoju stosunków, gdyż wręcz odwrotnie zapewnić może przemysłowi angielskiemu większe zamówienia. Wobec tego dążenia angielskiego przemysłu pozostaje kwestja form, w których stosunki te będą mogły się rozwijać.

STANY ZJEDN. A. P. A ZSRR.

Prawda 21.III donosi na podstawie danych, zaczerpniętych ze sprawozdania „Amtorgu“, iż poczynając od 1.X.1928 do 1.II.1929 „Amtorg“ eksportował do ZSRR ze Stanów Zjednoczonych rozmaite wyroby amerykańskiego przemysłu, których wartość stanowi 11 miljonów dolarów. Pismo sądzi, iż ożywienie stosunków handlowych między Ameryką a ZSRR wpłynie na zmianę politycznego stosunku Stanów do ZSRR.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 21.III donosi, że porządek dzienny obrad C. K. ZMK w Moskwie obejmował kwestję oczyszczenia ZMK od elementów obcych, kwestję udziału ZMK w akcji nad podniesieniem wydajności rolnictwa i kolektywizacją rolnictwa, kwestję reorganizacji pracy C. K. ZMK., sprawozdanie międzynarodówki młodzieży komunistycznej, kwestję zwołania konferencji ZMK i sprawy bieżące.

Prawda 21.III donosi o zwołaniu wszechukraińskiej konferencji partyjnej na dzień 9.IV r. b.

Prawda 21.III podaje, że stanowiska sekretarzy obwodowego komitetu partji w Leningradzie objęli Kirow i Czudow. Najbliższymi współpracownikami tych sekretarzy w obwodowym komitecie partji są Komarow i Stecki.

Prawda 21.III donosi, że C. K. KPBU zwrócił uwagę organizacyj partyjnych w USRR na konieczność podniesienia poziomu wiedzy politycznej należących do partji kobiet.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prasa sowiecka z drugiej połowy marca omawia obszernie niepomyślne objawy w życiu gospodarczem ZSRR, do których zalicza: trudności aprowizacyjne w Moskwie i w innych miastach oraz znaczną zwyżkę cen artykułów pierwszej potrzeby. Wszystkie pisma oświadczają zgodnie, iż wprowadzenie t. zw. książeczek chlebnych dało nagół pomyślne wyniki, lecz zmusiło władze do zwalczania licznych nadużyć, stwierdzonych na tle podziału tych książeczek między ludnością. *Prawda 21.III* donosi o braku cukru w Moskwie i wzywa proletarjat stolicy do walki ze spekulacją, która powoduje sztuczny brak tego artykułu spożywczego.

Prawda 24.III donosi o zwyżce cen niektórych artykułów spożywczych w Moskwie o 28 — 30% w ciągu miesiąca oraz podaje wiadomość o utworzeniu centralnej kcmisji dla walki ze zwyżką cen w związku spółdzielni „Centrosojuz“. *Izwiestja 23.II* ogłaszają wywiad z przewodniczącym sowietu w Moskwie Uchanowem w sprawie braku cukru w Moskwie. Pismo zapewnia, iż powodem braku cukru jest wyłącznie spekulacja i donosi o postanowieniu sowietu w sprawie wprowadzenia sprzedaży cukru na kartki. Pismo zapowiada również wprowadzenie kartkowej sprzedaży masła, kasz i oleju słonecznikowego. Robotnicy moskiewscy otrzymywać będą po 2 kilo cukru i kasz na miesiąc, po 2 litry oleju słonecznikowego i 500 gr. masła. *Prawda 23.III* donosi, że zapasy cukru w Moskwie wystarczą na miesiąc i potwierdza wiadomość o wprowadzeniu kartkowej sprzedaży cukru. *Ibidem* wzywa spółdzielnie sowieckie do walki z zwyżką cen artykułów pierwszej potrzeby. *Izwiestja 27.III* donoszą z Charkowa, iż w USRR zwyżka cen stanowi powszechne zjawisko. Komisarjat ludowy handlu USRR polecił podwładnym mu okręgowym urzędom handlu sprawdzić stan cen i pociągnąć do odpowiedzialności winnych zwyżki cen. *Prawda 27.III* donosi z Leningradu, iż ceny artykułów spożywczych wzrosły w ciągu ubiegłego miesiąca przeciętnie o 6,5%, w niektórych wypadkach — o całe 25%. Pismo domaga się likwidacji bezprawnej zwyżki. *Prawda 27.III* donosi o braku mleka w Moskwie i o tworzeniu się ogonków przed sklepami, w których mleko jest sprzedawane. *Prawda 28.III*, donosi o przeprowadzonej w Odesie lustracji prywatnych i spółdzielczych sklepów spożywczych. Stwierdzono, iż cukier, którego urzędowa cena wynosi 60 kop. za kilo, sprzedawany jest po 1 rublu 30 kop. za kilo, zaś olej słonecznikowy po 2 ruble 10 kop. zamiast 50 kop. za kilo.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Wozrożdenje 3.IV. Cudzoziemcy w Polsce (korespondencja z Warszawy).

Rul 4.IV. Rosjanie w Polsce.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40